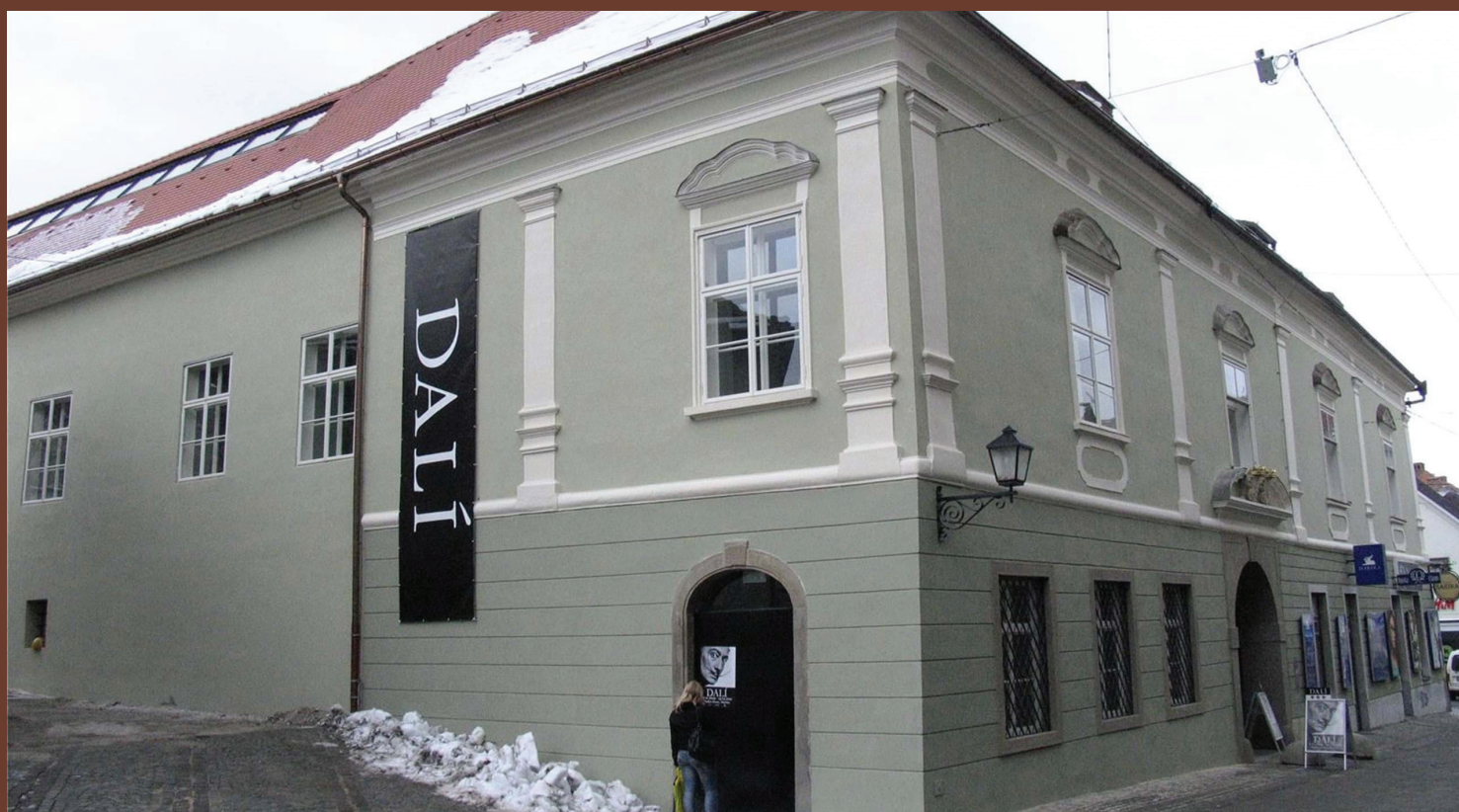

Evropa v Mariboru, Maribor v Evropi: Grajski trg

Europe in Maribor, Maribor in Europe: Grajski Square

Pred seboj lahko vidite Grajski trg, na sredini katerega se nahaja spomenik, posvečen sv. Florijanu, zavetniku pred požari, povodnimi in naravnimi katastrofami. Baročna figura iz leta 1681 naj bi mesto varovala pred požari, ki so v preteklosti predstavljali veliko nevarnost. Na zgornji strani trga se nahaja Mariborski grad, v katerem domuje Pokrajinski muzej Maribor. V gradu, ki je bil takrat last grofov Brandis, je koncertiral tudi madžarski pianist Franz Liszt, ki velja za največjega pianista svojega časa. Rodil se je v Raidingu, ki se nahaja na današnjem območju Avstrije. V Maribor je prišel leta 1846 in v viteški dvorani gradu igral na povabilo prijatelja Eduarda de Lannoya, Belgijca, ki je bil prav tako skladatelj in lastnik bližnjega dvorca Viltuš (Wildhaus). Na trg meji tudi nekdanja Mestna hranilnica, neobaročna zgradba, ki je bila v lasti najvplivnejše mariborske družine, Scherbaum, kjer so zasvetile tudi prve žarnice v Mariboru.

Vetrinjski dvor / Mansion Vetrinjski dvor

Na južnem delu trga je Vetrinjski dvorec. Dvor sedaj nosi izvirno ime, ki ga je dobil po svojih prvih cerkvenih posestnikih iz kraja Vetrinj (Viktring) blizu Celovca (Klagenfurt). V Mariboru imamo tudi dve ulici, povezani z Avstrijo, to sta Celovška cesta v Bresternici in Meznaričeva ulica na Studencih, slednja je poimenovana po Martinu Meznariču. Ta je bil avstro-ogrski vojak med prvo svetovno vojno. Po vrnitvi v Maribor je delal kot mojster v Metalni, pozneje pa je bil zaposlen kot konzervator v mariborskem Pokrajinskem muzeju. Med drugo svetovno vojno se je pridružil narodnoosvobodilnemu gibanju in po izdaji leta 1944 končal v koncentracijskem taborišču. Ulici, ki sta povezani z Madžarsko, sta Balaševa ulica na koncu Brezja in Wallischeva ulica na Tezenski Dobravi. Arpad Balaš je izviral iz Madžarske in je pred drugo svetovno vojno živel kot torbarski pomočnik na Pobrežju v Mariboru. Medtem ko se je Koloman Wallisch po porazu revolucije na Madžarskem zatekel v Maribor, kjer se je zaposlil pri Strokovni zvezi.

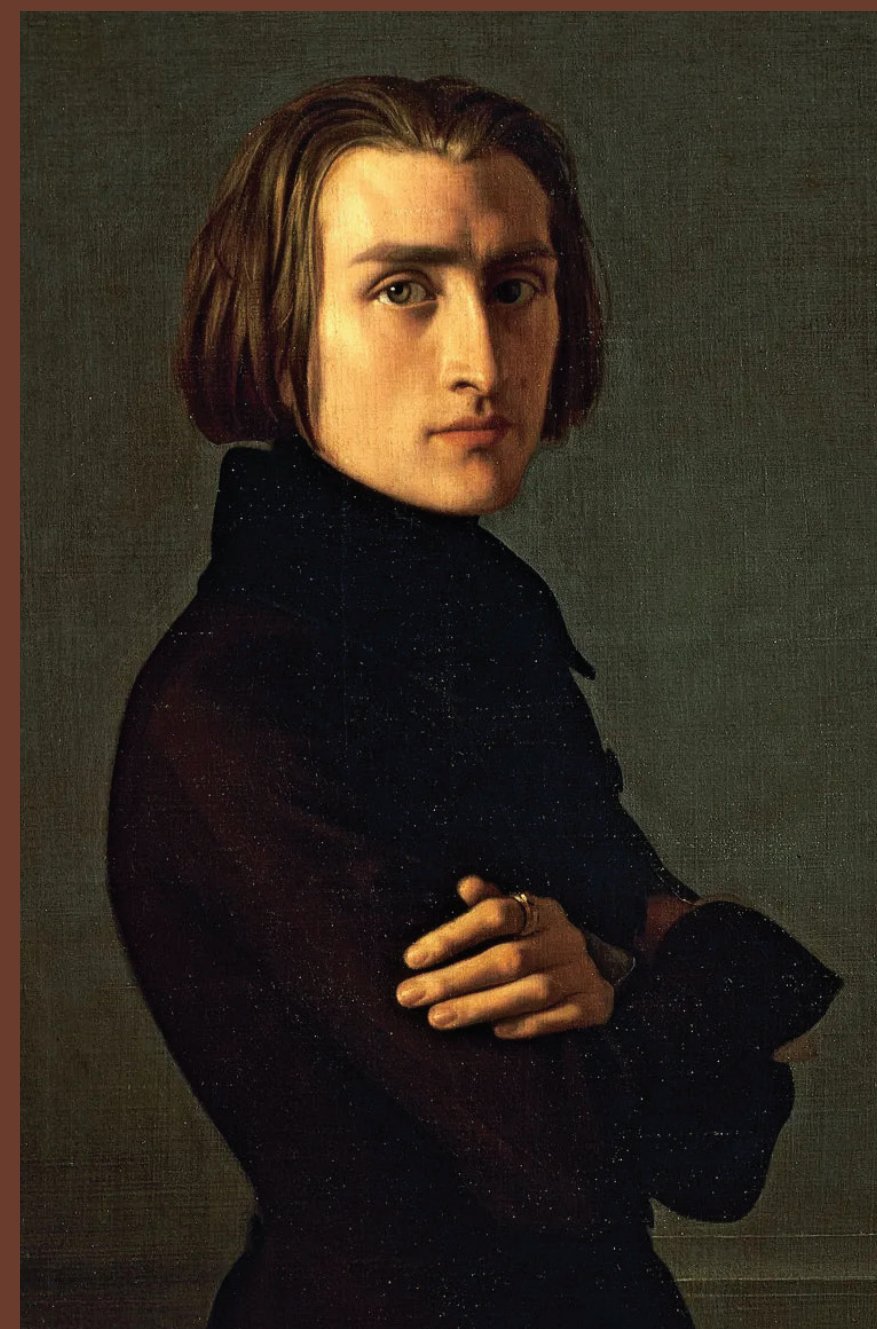
Na primeru povezav z Madžarsko in Avstrijo lahko vidimo, da se zgodovina evropskih narodov tako ali drugače prepleta, in to lahko opazimo tudi v našem mestu. Če želite o sledih preostalih evropskih držav v Mariboru izvedeti še več, si lahko ogledate dodatni informacijski tabli, ki stojita pred Prvo gimnazijo Maribor in nasproti OŠ Bojana Illica v Mladinski ulici ali obiščete našo šolsko spletno stran (QR-koda).

Pričujoči zapis je rezultat raziskovanja sledi evropskih narodov v Mariboru, ki so ga opravili dijaki Prve gimnazije Maribor (2022/23) v okviru evropskega projekta Šola ambasadorka Evropskega parlamenta (EPAS).

VIRI IN LITERATURA / SOURCES AND LITERATURE:

- Eduard de Lannoy. (8. 4. 2022). V Wikipedija. https://en.wikipedia.org/wiki/Eduard_de_Lannoy
 - Franz Liszt. (8. 4. 2022). V Museums.si. <http://museums.si/en-us/Home/Exhibitions-events/Event?id=426824>
 - Mariborski grad (b. d.). <https://mariborslovenia.weebly.com/mariborski-grad.html>
 - Vetrinjski dvor (b. d.). <https://www.vetrinjski-dvor.si/o-nas/>
 - Sv. Florijan. (8. 4. 2022). V Visit Maribor. <https://www.visitmaribor.si/si/kaj-poceti/znamenitosti/10896-sv-florijan>
- FOTOGRAFIJE / PHOTOGRAPHY:
- Franz Liszt / vir: Henri Lehmann, 1840. Enciklopedija Britannica (31. 3. 2023), <https://www.britannica.com/biography/Franz-Liszt>
- Vetrinjski dvor (Matevž Pečovnik) / vir: Matevž Pečovnik
- OBLIKOVANJE / DESIGN: STUDIO MB, Matej Borin

Franz Liszt

Located in the southern part of the square is the mansion Vetrinjski dvorec. It received its name after the place of Vetrinj (Viktring) near Celovec (Klagenfurt) where its first church owners were from. In Maribor, there are two streets related to Austria, called Celovška Street in Bresternica and Meznaričeva Street in Studenci, the latter named after Martin Meznarič. He was an Austro-Hungarian soldier during the First World War. After returning to Maribor, he worked as a metalsmith in the Maribor old factory Metalna and later he was employed as a conservator at the Maribor Regional Museum. During World War II, he joined the national liberation movement and after 1944 ended up in a concentration camp. The streets that are connected to Hungary are Balaševa Street at the end of Brezje and Wallischeva Street at Tezenska Dobrava, both named after Hungarian people. Arpad Balaš originated from Hungary and before World War II, he worked as an assistant bagger in Pobrežje, Maribor. After the defeat of the revolution in Hungary, Koloman Wallisch took refuge in Maribor, where he worked at the professional union.

The connections with Hungary and Austria show us that the history of European nations are intertwined in many ways, and you can see this in our city as well. If you want to know more about the traces of other European countries in Maribor, you can read additional information boards in front of Prva gimnazija Maribor and Bojan Ilich Primary School on Mladinska Street or visit our school website (QR code).

The present record is the result of research into traces of European nations in Maribor, which was carried out by the students of Prva gimnazija Maribor (2022/23) as part of the European Project Ambassador School of the European Parliament (EPAS).

MESTNA OBČINA MARIBOR

Maribor

PRVA GIMNAZIJA
MARIBOR

ŠOLE AMBASADORKE